

Lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle vammaispalvelulain 2 §:n muuttamiseksi

Pevamltk 18.06.2025 § 69
3213/00.04.00/2025

Valmistelija(t)	Seija Kärkkäinen, puh. 040 747 0506, seija.karkkainen1(at)pshyvinvointialue.fi; Sanna Suomi, puh. 040 830 4340, sanna.suomi(at)pshyvinvointialue.fi ja Eija Pennanen, puh. 044 740 1600, eija.pennanen(at)pshyvinvointialue.fi
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.
Esittelijä	perhe- ja vammaispalveluiden toimialajohtaja
Päätösehdotus	Perhe- ja vammaispalveluiden lautakunta antaa seuraavan lausunnon hallituksen esityksestä eduskunnalle vammaispalvelulain 2 §:n muuttamiseksi: - Kyllä. Elämänvaiheita koskeva säännös yhdessä säännöskohtaisten perusteluiden kanssa auttaa arvioimaan, milloin on kyse sellaisesta avun ja tuen tarpeesta, johon tulee vastata vammaispalvelulain mukaisin palveluin. - Kyllä. Esitys turvaa vammaispalveluita aiemmin saaneiden vammaisten henkilöiden oikeuden saada vammaispalveluita myös ikääntyessä. - Kyllä osittain. Elämänvaiheita koskeva säännösehdotus täydentää jo hyväksyttyä soveltamisalan kokonaisuutta osittain sen turvaamiseksi, että vammaispalvelulaki säilyy erityislakina ottaen huomioon nykyisen lain vammaisen henkilön määrittelyn.
Ennakkovaikutusten arviointi	-
Toimivallan peruste	Hallintosäätö § 41
Liitteet ja oheisaineisto	Esityslistan oheisaineistona: - Luonnos hallituksen esityksestä eduskunnalle vammaispalvelulain 2 §:n muuttamiseksi - Sosiaali- ja terveysministeriön lausuntopyyntö hallituksen esityksestä eduskunnalle vammaispalvelulain 2 §:n muuttamiseksi
Valmistelu	Petteri Orpon hallituksen ohjelmaan sisältyy kirjaus kiireellisestä lainvalmistelusta, jolla turvataan vammaisten henkilöiden oikeuksien toteutuminen ja palveluiden saatavuus. Kirjauksen johdosta käynnistettiin vammaispalvelulain soveltamisalan tarkentamista koskeneen hallituksen esityksen (122/2024 vp) valmistelu.

Esityksessä ehdotetut tarkennukset hyväksyttiin loppuvuodesta 2024 ja ne tulivat voimaan 1.1.2025 elämänvaiheita koskevaa säännösehdotusta lukuun ottamatta. Hallitus on päättänyt täsmentää vammaispalvelulakia siten, että se säilyy erityislakina perustuslakivaliokunnan viitoittamalla tavalla. Samalla turvataan vammaisten henkilöiden oikeuksien toteutuminen ja palvelujen saatavuus.

Esityksen tavoitteena on tarkentaa vammaispalvelulain soveltamisalaa koskevaa säännöstä siten, että voidaan varmistaa vammaispalvelulain säilyminen vammaisille henkilöille tarkoitettuna erityislakina, joka turvaa eri elämänvaiheissa elävien vammaisten henkilöiden erityispalveluiden saatavuuden sekä perus- ja ihmisoikeuksien toteutumisen. Tavoitteena on myös turvata hyvinvointialueiden edellytykset rahoittaa vammaispalvelut.

Sosiaali- ja terveysministeriö pyytää lausuntoa oheisaineistona olevasta luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle vammaispalvelulain 2 §:n muuttamisesta. Esityksessä ehdotetaan täydennettäväksi vammaispalvelulain soveltamisalapykälää siten, että siihen lisätään uusi elämänvaiheita koskeva säännös. Muutoksen tarkoituksena on auttaa erottamaan eri elämänvaiheisiin tavanomaisesti kuuluva avun ja tuen tarve sellaisesta vamman tai sairauden aiheuttamasta välttämättömästä avun ja tuen tarpeesta, johon tulee vastata vammaispalvelulain mukaisilla palveluilla.